

ERRATA K DIPLOMOVÉ PRÁCI

Povědomí žáků vybrané střední školy o domácím násilí a jejich zkušenosti s ním

Pracovní list 1: Kazuistika - Fyzické násilí

Kazuistika

Eliška je šestnáctiletá studentka střední školy. Její otec začal být po ztrátě práce velmi agresivní. Když má špatnou náladu, často ji fyzicky napadá. Eliška má strach o svých problémech mluvit, protože se bojí, že by situace mohla ještě zhoršit.

Diskusní otázky

1. Jaké možnosti má Eliška pro získání pomoci?
2. Jaké jsou krátkodobé a dlouhodobé důsledky fyzického násilí na Elišku?
3. Jak by mohli její přátelé či učitelé zjistit, že má problémy, a jak by měli reagovat?
4. Jak může společnost a škola přispět k prevenci domácího násilí?
5. Jaké organizace mohou Elišce poskytnout pomoc a jaký je jejich role?

Pracovní list 2: Kazuistika - Psychologické násilí

Kazuistika

Tomáš je sedmnáctiletý student, který žije s matkou a jejím přítelem. Příklad jeho matky ho neustále ponižuje, nadává mu a snaží se ho izolovat od přátel. Tomáš se cítí bezcenný a začal se vyhýbat škole.

Diskusní otázky

1. Jaké jsou znaky psychologického násilí v tomto příběhu?
2. Jaké kroky může Tomáš podniknout, aby se bránil psychologickému násilí?
3. Jak mohou jeho přátelé a učitelé pomoci Tomášovi v této situaci?
4. Jaký dopad může mít psychologické násilí na Tomášovo mentální zdraví a budoucnost?
5. Jaké jsou dostupné zdroje pomoci pro Tomáše v jeho situaci?

Pracovní list 3: Kazuistika - Sexuální násilí

Kazuistika

Tereza, sedmnáctiletá studentka, má přítele Jana, který ji násilím donutil k sexuálním aktivitám, které nechtěla. Tereza se cítí vystrašená, zmatená a izolovaná.

Diskusní otázky

1. Jaké jsou možné důsledky sexuálního násilí na Terezu?
2. Jak by se měla Tereza zachovat v této situaci?
3. Jak by mohli reagovat Tereziini přátelé nebo rodina, kdyby se dozvěděli o situaci?
4. Jak by měla škola reagovat na situaci Terezy?
5. Jaké jsou možnosti, jak Tereza může hledat pomoc a podporu?

Pracovní list 4: Kazuistika - Emocionální násilí

Kazuistika

Lucie, osmnáctiletá studentka, žije s matkou a nevlastním otcem. Nevlastní otec často ponižuje Lucii, kritizuje ji a manipuluje s ní emocionálně.

Diskusní otázky

1. Jaké jsou možné důsledky emocionálního násilí na Lucii?
2. Jak by se měla Lucie zachovat v této situaci?
3. Jak by mohli reagovat Luciini přátelé nebo rodina, kdyby se dozvěděli o její situaci?
4. Jak by měla škola reagovat na situaci Lucie?
5. Jaké jsou možnosti, jak Lucie může hledat pomoc a podporu?

Pracovní list 5: Kazuistika - Ekonomické násilí

Kazuistika

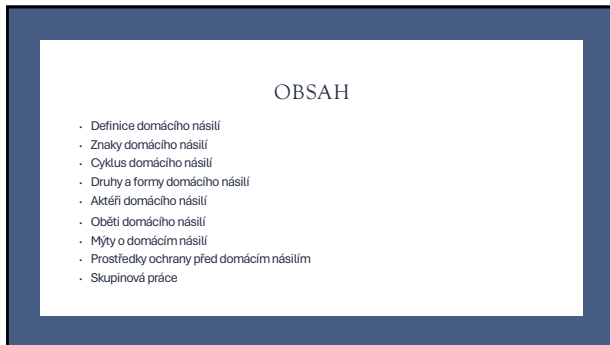
Martin, sedmnáctiletý středoškolák, je finančně omezován svou matkou. Matka mu neumožňuje dostatečný přístup k penězům na osobní potřeby a omezila mu finanční nezávislost.

Diskusní otázky

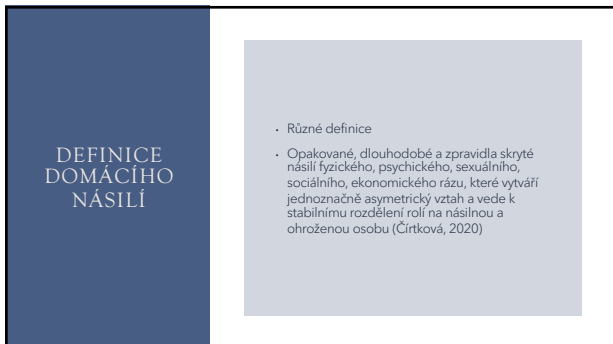
1. Jaké jsou možné důsledky ekonomického násilí na Martina?
2. Jak by se měl Martin zachovat v této situaci?
3. Jak by mohli reagovat Martinovi přátelé nebo rodina, kdyby se dozvěděli o jeho situaci?
4. Jak by měla škola reagovat na situaci Martina?
5. Jaké jsou možnosti, jak Martin může hledat pomoc a podporu?

1

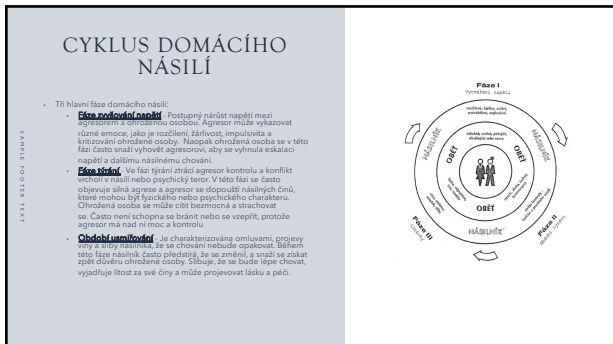
2

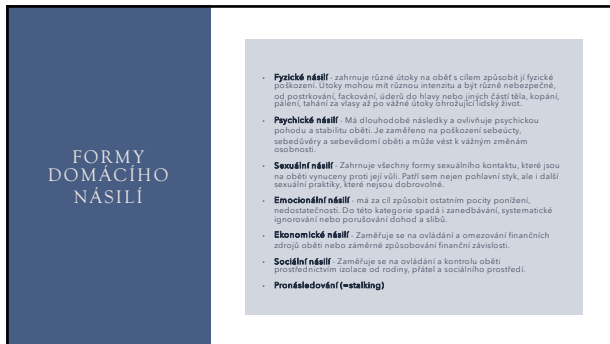
3

4

5

6

OBĚTI DOMÁCÍHO NÁSILÍ

- Ženy
- Muži
- Děti
- Senioři
- Osoby se zdravotním postižením

7

PROČ SI OBĚŤ NEŘEKNE O POMOC

- Strach z násilníka
- Psychologické faktory
- Finanční závislost na pachateli
- Sociální stigma
- Nedostatek informací
- Děti
- Lásky a naděje na změnu

8

PACHATELĚ DOMÁCÍHO NÁSILÍ

- Anomálie osobnosti
- Alkohol, drogová závislost
- Psychické diagnózy
- Vliv nepříznivých sociálních okolností
- Transgenerační přenos agresivního chování
- Typické chování - nepřijímání zodpovědnosti za své činy, nízké sebevědomí, zlehčování násilí a jeho důsledků, odlišné chování v soukromí a na veřejnosti

9

MÝTY O DOMÁCÍM NÁSILÍ

- Jedinou příčinou domácího násilí jsou drogy a alkohol
- Domácí násilí se týká pouze sociálně slabších rodin
- Oběťmi domácího násilí mohou být pouze ženy a děti
- Domácí násilí je soukromý problém, který se netýká veřejnosti
- Situace není tak zlá, jinak by oběť násilníka opustila
- Za násilí si oběť může sama
- Pachatele domácího násilí lze na první pohled poznat

10

OCHRANA PŘED DOMÁCÍM NÁSILÍM

- **Vykázní násilníka ze společného obydlí**
- **Sociálně-právní ochrana dětí**
- **Sociální služby:**
 - **Intervenční centra** - služby ambulantní, terénní a pobytové
 - **Oborné sociální poradenství** - poradny pro oběti trestných činů, domácího násilí
- **Telefonická krizová pomoc**
- **Azylové domy** - ubytování na přechodnou dobu
- **Krizová pomoc** - ubytování, strava, sociálně terapeutická činnost
- **Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi** - terénní, aktivizační

11

NÁSLEDKY DOMÁCÍHO NÁSILÍ

- **Fyzické násilí** - zranění, modřiny, zlomeniny, popáleniny apod.
- **Psychické následky domácího násilí** - posttraumatická stresová porucha, naučená bezmocnost, sebezničující reakce, stockholmův syndrom
- **Sociální následky** - izolace od rodiny a přátel, ztráta sociálních dovedností, sociální vyloučení
- **Ekonomické důsledky** - ztráta zaměstnání, zvýšené náklady na zdravotní péči a právní pomoc

12

SKUPINOVÁ PRÁCE

ROZDĚLTE SE DO SKUPIN PO PĚTI AŽ ŠESTI LIDECH

KAŽDÁ SKUPINKA NÁSLEDNĚ OBRÁŽÍ PRACOVNÍ LIST S KAZUISTIKOU, O KTERÉ BUDĚTE VE SKUPINĚ DISKUTOVAT.

NA KAŽDĚM PRACOVNÍM LISTĚ SE NACHÁZÍ ROVNĚŽ OTÁZKY, NA KTERÉ ŽE BUDETE VE SKUPINĚ SNAŽIT SPOLÉČNĚ NAJÍT ODPOVĚĎ. OTÁZKY SLOUŽÍ SPíše JAKO OPORA, NEŽI NUTNĚ ODPOVÍDAT NA KAŽDŮU ZVLÁŠTĚ.

KAŽDÁ SKUPINKA NÁSLEDNĚ PŘEDSTAVÍ OSTATNÍM SPOLUŽÁKŮM JEJICH KAZUISTIKU A NÁVRH ŘEŠENÍ.

13

ZDROJE

- ČÍRTKOVÁ, Ludmila. Domáci násilí: nebezpečné rodinné vztahy ve 21. století. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o, 2020. ISBN 978-80-7380-806-8.
- HRONOVÁ, Martina. Cyklus domácího násilí. In: HRONOVÁ, Martina, Manuál pro pedagogy SŠ: Násilí ve vztazích teenagerů. Druhé vydání: 2023.
- ŠEVČÍK, Drahomír, SPATENKOVÁ, Naděžda a kolektiv. Domáci násilí: Kontext, dynamika a intervence. Praha: portál, 2011.

14